

До
Председателя на научно жури,
определено със Заповед № - 524/ 19.12.2022 г.
на Директора на НЦЗПБ – София

Приложено представям: Становище

по конкурс за заемане на академична длъжност ДОЦЕНТ
по научна специалност ЕПИДЕМИОЛОГИЯ
обявен за нуждите на НЦЗПБ, отд. „Епидемиология“
в ДВ, бр. 102/23.12.2022 г.

Член на научно жури: доц. д-р Румен Ненков Харизанов, дм – зам. директор
Институция: НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ПО ЗАРАЗНИ И ПАРАЗИТНИ БОЛЕСТИ

Адрес и контакти:

Пощенски адрес: София 1504, бул. Янко Сакъзов 26

Електронен адрес: harizanov@ncipd.org

Телефони: 02/9446999, вътр. 310; 0896586698

Рецензията е съставена в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Раздел III /Раздел IV от ППЗРАСРБ – Условия и ред за заемане на академична длъжност „доцент“ / „професор“

Декларирам, че нямам общи научни трудове с д-р Мария Ангелова Пишмишева-Пелева.

I. Анализ на кариерния профил на кандидата.

Д-р Мария Ангелова Пишмишева - Пелева е родена през 1962 г. Завършва медицина в МУ – Пловдив през 1989 г. с успех мн. добър 5.35. Професионалният си маршрут започва 1989 г. като участъков терапевт в Градска поликлиника – гр. Пазарджик, а в последствие от м. 07.1992 г. в отделение по Инфекциозни болести, МБАЛ – Пазарджик, последователно като лекар-ординатор, старши ординатор и началник Инфекциозно отделение, какъвто е и до момента. Придобива медицинската специалност „Инфекциозни болести“ през 1997 г. След. успешна защита на дисертационен труд през 2019 г. на тема: “Клинико - епидемиологични аспекти на острата хепатит Е инфекция“, придобива и ОНС ”Доктор” по Инфекциозни болести. От 2022 г. е хоноруван асистент към Биологически факултет на Пловдивски университет

„Паисий Хилендарски“. Владее отлично немски език и говоримо английски и руски. Притежава отлични умения за работа с компютър.

Член е на БЛС, като два пъти е избрана за „Лекар на годината“ (2016 и 2019 г.). Награждавана е с „Почетен знак на Президента на Република България“ (2020 г.) и с „Диплома за особени заслуги с обществена значимост“ на Община Пазарджик (2020 г.)

II. Общо описание на представените материали по конкурса.

Д-р Мария Ангелова Пишмишева - Пелева е единствен кандидат в обявен конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ по Епидемиология към отдел „Епидемиология“ на Национален Център по Заразни и Паразитни Болести - София (НЦЗПБ – София). Представените от кандидата документи са съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав, Правилника за неговото приложение и Правилника за развитието на академичния състав в НЦЗПБ – София. За настоящия конкурс д-р Пишмишева е представила общо 84 публикации в научни списания, монографии и сборници в пълен текст, от които 41 след придобиване на ОНС „Доктор“. Представени са и 26 научни съобщения на национални (23) и международни (3) научни форуми, от които 14 след придобиване на ОНС „Доктор“. Научната продукция след придобиване на ОНС „Доктор“ може да се систематизира по-конкретно по следната схема:

- Дисертационен труд за придобиване на ОНС “Доктор”;
- Монография „Хепатит Е – екзотика или тихо присъствие.“, представена за хабилитационен труд по реда на чл. 24, ал. 1, т. 3 или чл. 29, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ;
- Публикувани глави от книга или колективна монография – 2 бр.;
- Научни публикации в издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни – 11 бр.;
- Пълнотекстови публикации в български и международни научни издания с ISSN – 27 бр.;
- Доклади от участия в 14 научни форуми, след придобиване на ОНС „Доктор“

III. Оценка на научните трудове на кандидата за цялостното академично развитие

Научната дейност на кандидата е представена в следните 6 основни направления (епидемиология, клиника, диагностика, лечение и профилактика) на заразните болести:

1. Проучвания на епидемиологията, етиологията, диагностиката, клиниката, лечението и контрола на хепатит Е вирусната инфекция.

- За първи път е проучено разпространението на HEV инфекцията сред здрави лица / от общата популация, в затворени колективи и контактни на болните/.
- За първи път е проучено разпространението на HEV инфекцията сред затворени колективи – лишени от свобода лица в мъжки затвор гр. Пазарджик.
- За първи път е проучено разпространението на HEV инфекцията през свине от различни възрастови групи и от няколко различни свинеферми
- Установени са специфични anti HEV IgM за дълъг период от време /24 месеца/ след боледуване от остър хепатит Е при български пациенти.

- За първи път се представя сравнителен анализ на протичането на остър хепатит Е в различни групи болни според придружаващите заболявания – захарен диабет, придружаващи чернодробни заболявания, употреба на алкохол
 - Представен е алгоритъм за диагностика на остър хепатит Е.
2. *Проучвания на епидемиологията, етиологията, диагностиката, клиниката, лечението и контрола на Марсилската треска.*
 - Извършено е проучване върху клиничните прояви, усложненията и епидемиологията при болни с Марсилска треска за период 1993- 2000 г. в област Пазарджик.
 - Описана е „тифозна форма“ и неврит на слуховия нерв при Марсилска треска.
 - Описано е клиничното протичане на Марсилска треска при кърмаче, както и тежка форма на протичане на Марсилска треска при деца – с развитие на полиорганна недостатъчност и коматозно състояние.
 3. *Проучвания на епидемиологията, етиологията, диагностиката, клиниката, лечението и контрола на вирусни хеморагични трески*
 - Извършено е проучване на клиничните прояви на Конго-кримска хеморагична треска /ККХТ/и Хеморагична треска с бъбречен синдром /ХТБС/ при пациенти със съответните заболявания за десетгодишен период.
 - За първи път в България от пациент с ХТБС, лекуван в инфекциозно отделение – МБАЛ Пазарджик е изолирана RNA на PUUMALA ханта вирус.
 4. *Извършени са проучвания върху епидемиологията, етиологията, диагностиката, клиниката, лечението на Херпесвирусни инфекции, Легионерска болест и Западнонилска треска.*
 5. *Извършени са проучвания на някои рядко диагностицирани заболявания и синдроми, като анаплазмоза, синдрома на Стивънс - Джонсън при пациенти с различни инфекциозни заболявания, тетанус и др.*
 6. *Изследователската дейност на кандидата включва и редица мултидисциплинарни разработки в партньорство с научни колективи от различни медицински специалности – вирусология, епидемиология, микробиология, имунология. Проучванията в това направление са насочени основно върху инфекцията със SARS-CoV-2 и свързаните с нея медицински и социални последици.*

Научните трудове на д-р М. Пишмишева - Пелева тематично са в областта на конкурсната специалност и са доказателство за компетентността на автора в областта на епидемиологията, етиологията, клиниката, диагностиката, терапията, надзора и контрола/ профилактиката на заразните заболявания и техните причинители сред хората и околната среда.

IV. Оценка на монографичния труд или равностойни публикации, представени за участие в конкурса за „Доцент” от кандидата.

Д-р Мария Пишмишева е самостоятелен автор на монографичния труд „Хепатит Е – екзотика или тихо присъствие“. В монографията са представени съвременните научни схващания за хепатит Е при хората и етиологичният причинител на заболяването. Детайлно са представени епидемиологията, клиничната картина, диагностичните и терапевтични подходи и профилактиката при това заболяване. Извършен е задълбочен анализ на всички аспекти на тази инфекция, на базата най-съвременните литературни

данни, като той е подплатен с резултатите от собствените проучвания на кандидата и онагледен чрез множество авторски фигури и фотографски изображения. Монографията е рецензирана от двама утвърдени учени, отговаря напълно на научната специалност на обявения конкурс и е с международен издателски номер ISBN от утвърдено издателство.

V. Отражение (цитирание) на публикациите на кандидата в националната и чуждестранна литература (публикационен имидж).

Кандидатката е представила официална справка за 93 цитирания в научни издания, монографии, колективни томове и патенти, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Scopus и Web of Science), като 44 от тях са след придобиване на ОНС “Доктор”. Хирш индексът на кандидатката (Scopus) е $H=6$ (за всички публикации) и $H=4$ (след защита на дисертация).

VI. Комплексна, качествена оценка на учебно-методическата и преподавателската дейност, вкл. научно ръководство на студенти, докторанти, специализанти.

От приложените документи за конкурса се вижда, че д-р Пишмишева - Пелева има учебно-преподавателска дейност, като хоноруван асистент в Биологически факултет на ПУ – Паисий Хилендарски, гр. Пловдив, изразяваща се в 60 ч. заетост с упражнения за 2022 г., на студенти III курс по дисциплината „Вектори в трансмисивните инфекции“. Освен това д-р Пишмишева - Пелева е осъществила и научното ръководство на трима специализанти за последните пет години, от които двама са придобили успешно медицинска специалност „Инфекциозни болести“ през 2019 г.

VII. Критични бележки и препоръки.

Поради високото качество на научната продукция, считам, че д-р Мария Ангелова Пишмишева-Пелева би могла да повиши публикационната си активност по отношение на реализация на публикации в международни издания с импакт фактор и/или импакт-ранг.

VIII. Обща оценка за съответствието на кандидата на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение, както и Правилника за развитието на академичния състав в МУ – Варна.

Съгласно правилника за приложение на ЗРАСРБ за минимални изисквани точки по групи показатели за различните научни степени и академични длъжности, д-р Мария Ангелова Пишмишева-Пелева отговаря на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „Доцент“. От представената авторска справка за съответствие с минималните национални изисквания, разпределен по групи показатели точковият актив е следният:

Критерий А. Дисертационен труд – 50 т.

Критерий В. Монография - хабилитационен труд – 100 т.

Критерий Г. – 666 т.

Критерий Д. Цитирания в научни издания, монографии, колективни томове и патенти, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus) – **640 т.**

Критерий Е – 138 т.

Общо – 1594 т., при необходими 400

Това красноречиво показва сериозния научен потенциал на кандидата и недвусмислено доказва научната стойност на проучванията на д-р Пишмишева-Пелева. Кандидатката има участия и в три научни проекта, два от които са с международно финансиране.

IX. Заключение. След анализ на представените материали по конкурса, считам че д-р Мария Ангелова Пишмишева-Пелева, придобила ОНС „Доктор“ през 2019 г., има изградени научни качества и опит в преподавателската дейност. Отговаря напълно на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение на НЦЗПБ - София. Поради това убедено давам своята положителна оценка за придобиването на академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление: 7.1. Медицина; Научна специалност „Епидемиология“, за нуждите на отдел Епидемиология, Национален Център по Заразни и Паразитни Болести - София.

Изготвил становището:

Доц. Д-р Румен Харизанов, дм